РОЗДІЛ 6. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

IMPROVEMENT OF STATE SOCIAL INSURANCE IN CASE OF UNEMPLOYMENT TO SOLVE THE EMPLOYMENT PROBLEM OF RURAL POPULATION

УДК 369.314
https://doi.org/10.32843/infrastruct35-55

Безкровний О.В.
к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту
Полтавська державна аграрна академія

У статті розглянуто сучасні найбільш гострі соціально-економічні проблеми сільського населення, які полягають у забезпеченні максимальної зайнятості громадян, що проживають на сільських територіях. Розглянуто ретроспективи створення та розвитку організаційних структур у сфері соціального страхування на випадок безробіття (Державної служби зайнятості, Фонду соціального страхування на випадок безробіття) за часів незалежності. Ідентифіковано основні фактори, що зумовлюють негативну динаміку рівня зайнятості сільського населення, на основі чого обґрунтовано превентивні заходи щодо зменшення чисельності безробітних на селі. Запропоновано методологічні зміни до наявних механізмів формування фінансових ресурсів системи загальнообов'язкового державного соціального страхування шляхом запровадження додаткового (до наявного єдиного соціального внеску) страхового платежу в галузі сільського господарства.

Ключові слова: *безробіття, зайнятість, зайнятість сільського населення, рівень безробіття, причини безробіття, політика у сфері зайнятості жителів сільських територій.*

В статье рассмотрены современные наиболее острые социально-экономические проблемы сельского населения, которые заключаются в обеспечении максимальной занятости граждан, проживающих на сельских территориях. Рассмотрены ретроспективы создания и развития организационных структур в сфере социального страхования на случай безработицы (Государственной службы занятости, Фонда социального страхования на случай безработицы) во времена независимости. Идентифицированы основные факторы, обусловливающие негативную динамику уровня занятости сельского населения, на основе чего обоснованы превентивные меры для уменьшения численности безработных на селе. Предложены методологические изменения в существующих механизмах формирования финансовых ресурсов системы общеобязательного государственного социального страхования путем введения дополнительного (к существующему единому социальному взносу) страхового платежа в области сельского хозяйства.

Ключевые слова: *безработица, занятость, занятость сельского населения, уровень безработицы, причины безработицы, политика в сфере занятости жителей сельских территорий.*

The article deals with the most acute social and economic problems of the rural population. The main problem is to ensure maximum employment of citizens living in rural areas. The retrospectives of creation and development of organizational structures in the field of social insurance in case of unemployment are considered. It is established that the level of functioning of social insurance in case of unemployment, from the state as a whole and ending with a particular region and type of economic activity, depends entirely on the magnitude of the occurrence of the relevant insurance cases (loss of employment) and mechanisms for social protection of insured persons. The main factors that determine the negative dynamics of the employment rate of the rural population have been identified. They were determined on the basis of preventive measures to reduce the number of unemployed in the countryside have been substantiated. It was determined that the intensive reduction of employment in the traditional sectors of the economy led to an increase in rural unemployment in all its forms. It was the case of increasing of the number of employed rural residents in other spheres where private entrepreneurship and private agriculture are most highlighted. It was determined the level of functioning of social insurance in case of unemployment and mechanism of social protection of insured persons in the agricultural sector. The increase of unemployment in the agricultural sector is evident. It is a result of the rapid automation of production processes. There is expediently to start a search of additional financial resources. In our opinion it has to be an additional insurance fee to the state social insurance system. The form of implementation of this payment would be an additional average insurance payment. This payment would be charged in the period, when an insured event of dismissal of an employee is formed. In summary, changes to the basic approach for calculating social insurance contributions for unemployment, as a part of the unified social contribution in the agricultural sector will generate some resistance from the executors of such projects.

Key words: *unemployment, employment, employment of rural population, unemployment rate, causes of unemployment, employment policy of rural residents.*

Постановка проблеми. Подолання соціального занепаду, в якому опинилося сьогодні українське село, та його повноцінне відродження справедливо пов'язують із становленням високотехнічного, конкурентоспроможного і прибуткового аграрного сектору, формуванням якісно нової організаційної структури сільського господарства та його ринкової інфраструктури. Нині загальновідомим є той факт, що найбільш гострі соціально-економічні проблеми сільського населення полягають у забезпеченні його максимальної зайнятості та зменшенні кількості безробітних із числа працівників аграрних підприємств. Це повною мірою підтверджує нинішня ситуація на вітчизняному ринку праці, зокрема у сільському його сегменті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема подолання безробіття та зростання рівня зайнятості на сільських територіях вже протягом тривало часу перебуває в спектрі наукових інтересів широкого кола теоретиків та практиків фінансової науки, зокрема І. Бондара, І. Гнибіденка, С. Кікіної, Л. Кузнєцової, В. Лич, І. Петрової, Д. Токарчук, О. Уляницької та інших. Дослідження вищезгаданих науковців характеризуються широким охопленням наукових підходів до вирішення наявних проблем із безробіттям на селі і містять значний перелік превентивних заходів для активізації політики сприяння зайнятості в сільській місцевості.

Постановка завдання Не ставлячи під сумнів жодне з положень наукових напрацювань як згаданих вище, так і інших дослідників цієї проблеми, вважаємо недостатнім і таким, що вимагає подальших наукових розвідок поряд з обґрунтуванням економічної доцільності визначених організаційно-економічних способів поліпшення зайнятості на селі, питання напрацювання методологічних змін до механізму формування фінансових ресурсів системи державного соціального страхування на випадок безробіття, що і зумовлює мету цього дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Безробіття на селі є одним із головних чинників, що гальмують проведення аграрних перетворень. Ефективність реформування сільського господарства кінця 90-х – початку 2000-х років значною мірою залежить від соціальної спрямованості відповідних законодавчих актів, оскільки вони втілюються у життя через свідоме сприйняття сільським населенням.

Ринкові перетворення аграрного сектору шляхом структурної реорганізації понад 12 тис. колгоспів і радгоспів у 58,6 тис. різних сільськогосподарських структур, серед яких 73% фермерських господарств; скорочення обсягів землекористування та виробництва продукції; зміна структури сільськогосподарського виробництва в напрямі зменшення трудомісткого тваринництва; найнижчий серед усіх видів економічної діяльності рівень заробітної плати та інші фактори, як свідчить І. Бондар, є визначальними чинниками, що впливають на зменшення чисельності працівників підприємств АПК [1, с. 13–15].

Інтенсивне скорочення зайнятості в традиційних галузях народного господарства, як зауважує Г. Чупіна, привело до зростання, з одного боку, сільського безробіття в усіх його формах, з іншого – чисельності зайнятих сільських жителів в інших сферах, в яких найбільше виокремлюються приватна підприємницька діяльність та особисте сільське господарство [10].

Так, за офіційними статистичними даними станом на початок 2018 р. із загальної чисельності безробітних в Україні всього 1698 тис. осіб 33,1%, або 555,1 тис. осіб, є сільськими жителями. При цьому рівень безробіття за методологією Міжнародної організації праці) у сільській місцевості становив 9,9% АПК [8, с. 70–72].

Зважаючи на такі показники, слід відмітити той факт, що обсяги зареєстрованого сільського безробіття є дуже незначними і такими, що не розкривають реальний стан справ в цій сфері, через специфічне становлення до цього процесу, з одного боку, на міністерському рівні і на рівні Державного центру зайнятості, а з іншого – це пояснюється самим ставленням безробітних жителів села до необхідності офіційної реєстрації, отримання статусу безробітного і, як наслідок, очікування пропозицій щодо працевлаштування.

З моменту створення незалежної суверенної держави соціальний захист працюючого населення в Україні загалом і в аграрному секторі зокрема здійснюється на основі Законів України «Про зайнятість населення» від 1991 р. з подальшими змінами і доповненнями [4] та «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2000 р., теж зі змінами і доповненнями [3]. Втілювати в життя ці законодавчі акти була покликана створена наприкінці 1990 р. мережа Державної служби зайнятості, діяльність якої підпорядковувалася Міністерству праці та соціальної політики України, а основним її функціональним органом став Державний фонд зайнятості населення, що проіснував до 2000 р. Починаючи з 2001 р. його правонаступником став ФСС НВБ, що нині здійснює управління соціальним страхуванням на випадок безробіття, збір та акумуляцію страхових внесків, контроль за використанням коштів, здійснення виплат матеріального забезпечення та надання соціальних послуг.

Нині, як зауважує С. Кікіна, рівень функціонування соціального страхування на випадок безробіття, починаючи від держави загалом і закінчуючи окремим регіоном та видом економічної діяльності, повністю залежать як від масштабів настання відповідних страхових випадків (втрати роботи) так і від механізмів здійснення соціального захисту застрахованих осіб АПК [5].

Загальновідома проблема забезпечення максимальної зайнятості населення залишається однією з найгостріших, що підтверджує ситуація на ринку праці України, зокрема в сільському його сегменті. Подолання тривалого спаду виробництва та започаткування стійких тенденцій до його нарощування досі не привели до суттєвих зрушень у цій сфері, а чисельність безробітних із числа працівників аграрних підприємств за останні роки неухильно зростає.

Ситуація, як зазначає І. Гнибіденко, ускладнюється також тим, що наявна система регулювання зайнятості в країні фактично не поширюється на сільську місцевість. Не спрямовані, за його сло-

вами, на село ні інформаційна база, ні система статистичного обліку змін на сільському ринку праці, ні фінансова база суб'єктів регулювання зайнятості. За таких умов, на нашу думку, поглиблюються негативні зміни в зайнятості сільського населення, набуваючи часом стихійного і нерегульованого характеру, що призводить до соціальної напруженості, зрештою руйнуючи трудовий потенціал села [2].

Нині поділяємо позицію значного кола науковців, зокрема В. Лич, у тому ракурсі, що саме здійснений аналіз основних форм прояву та тенденцій поширення безробіття в аграрному секторі України на сучасному етапі дає змогу виділити першочергові кроки з боку держави на шляху формування якісної політики забезпечення зайнятості сільського населення, якими є:

– всебічне сприяння інвестиційній політиці, що забезпечить створення робочих місць у високотехнологічних виробництвах, сільській місцевості та моноструктурних населених пунктах. Важливим напрямом має стати державна підтримка вітчизняного аграрного товаровиробника, що особливо актуально в умовах євроінтеграції;

– оптимізація податкової політики, яка залишається обтяжливою, складною і незрозумілою для платників, стимулюючи тіньову зайнятість;

– упровадження єдиної інформаційно-аналітичної служби зайнятості;

– удосконалення статистики робочих місць, виведення її з тіні. Служби зайнятості пропонують клієнтам інформацію головним чином про низькооплачувані робочі місця;

– підготовка робочої сили, кваліфікація і перекваліфікація працівників відповідно до потреб ринку праці і заявлених потреб роботодавців, тобто до реального попиту на працю, оцінка якого з боку органів влади є неадекватною:

– стимулювання переходу з контингенту безробітних або потенційно безробітних до економічно неактивного населення шляхом спрощення процедур розрахунку пенсії, обліку виробничого стажу і виходу на пенсію;

– стимулювання реєстрації безробітних у державних центрах зайнятості шляхом збільшення допомоги з безробіття, надання широкого спектру послуг для безробітних, що особливо актуально в сільській місцевості [7, с. 102–104].

З іншого боку, важливість втілення заходів зі скорочення безробіття на селі одночасно із завершенням реформ аграрного сектору, запровадженням нових ринкових підходів до його організації та функціонування вимагає дієвої позиції самих агроформувань та власне жителів села, які прагнуть змінити свій статус безробітного. У нинішніх умовах найперспективнішими з них можна визначити такі:

– розширення діяльності особистих селянських господарств. За статистичними даними, близько 15% селянських господарств Полтавської області планують розширити свою діяльність, що потребуватиме збільшення чисельності зайнятих у них. Слід також враховувати, що вивільнення зайнятих в особистих селянських господарствах відбувається значно повільніше, ніж у сільськогосподарських підприємствах, а тому ці господарства й надалі стримуватимуть різке скорочення зайнятості на селі;

– нарощування потужностей сільськогосподарських підприємств, насамперед за рахунок трудомістких галузей. Як свідчать розрахунки в цьому напрямі, потенціал споживчого попиту на сільськогосподарську продукцію перевищує досягнутий рівень, і тому є всі передумови для нарощування обсягів виробництва з відповідним створенням нових робочих місць і мінімальними темпами вивільнення зайнятих працівників. Крім того, вагомим чинником може стати активне освоєння сільськогосподарськими товаровиробниками суміжних напрямів діяльності, до яких насамперед слід віднести підприємства сфери переробки та реалізації сільськогосподарської продукції;

– розвиток сфери послуг, що насамперед полягає у відновленні діяльності непрацюючих об'єктів соціальної інфраструктури села, а також розширення забезпеченості сільських населених пунктів соціальними об'єктами. Вважаємо, що поштовхом в цьому напрямі має стати просування на село різноманітних систем зв'язку і передачі інформації та розбудова служби агротехсервісу, роль і масштаби якої в ринкових умовах постійно розширюватимуться;

– розбудова інфраструктури аграрного ринку, зокрема заготівельних, переробних, складських об'єктів, транспортних, постачальницьких, інформаційно-маркетингових, дорадчих та інших структур;

– активізація розвитку підприємництва на селі, насамперед у несільськогосподарських галузях. Найперспективнішою тут є все ще слабо розвинута на селі сфера послуг, поширення підприємницької діяльності селян на міських жителів за рахунок, наприклад, відомого "зеленого туризму", сімейного відпочинку, технічного обслуговування тощо. Досягнуті масштаби підприємництва на селі суттєво поступаються відповідним показникам міст, що вказує на значні резерви сільського підприємництва.

Обґрунтовані вище заходи мають стати тим кроком, що допоможе вирішити проблему ліквідації безробіття на селі за умов обмежених фінансових ресурсів системи соціального страхування на випадок безробіття. При цьому слід чітко усвідомлювати необхідність пошуку додаткових джерел фінансування політики сприяння зайнятості в сільській місцевості у сучасних умовах.

Відділяючись за критерієм існування спільної економічної природи від пенсійного страхування, яке має значно більше ознак соціального забезпечення, ніж соціального страхування, неможливо,

як доречно зауважує О. Уляницька, не звернути уваги на інший вид соціального страхування – на випадок безробіття. Адже страховий випадок, який зумовлює необхідність його реалізації, досить часто не залежить від життєвих та виробничих обставин того чи іншого найманого працівника – застрахованої особи [9, с. 168–170].

У зв'язку з цим вважаємо, що соціальне страхування на випадок безробіття вписується в розуміння і вимоги механізму функціонування єдиної системи обов'язкового соціального страхування працівників аграрних підприємств. Однак врахування лише тих випадків коли втрати місця постійної роботи працівником за обставин, пов'язаних із скороченням масштабів та обсягів виробництва, є недостатнім. Оскільки нині бурхливий науково-технічний розвиток країни, наслідком чого є комплексна механізація та автоматизація виробничих процесів в різних галузях народного господарства, опосередковано сприяє розвитку безробіття, зокрема у сільському господарстві.

Саме тому, коли йдеться про втрату роботи найманим працівником аграрного підприємства внаслідок заміни його праці працею машини, необхідною, на наш погляд, є сплата таким підприємством додаткових страхових внесків до системи соціального страхування, окрім єдиного соціального внеску, з метою фінансування заходів сприяння працевлаштуванню осіб, які отримали статус безробітного саме за такої ситуації. Формою реалізації цього платежу став би додатковий усереднений страховий внесок, що сплачувався б у періоді часу, на який припадає страховий випадок – звільнення найманого працівника через механізацію чи автоматизацію виробничого процесу.

Усередненим цей додатковий страховий платіж слід означити з тієї причини, що його розрахунок має ґрунтуватися на середніх значення низки показників, що впливають на його визначення і приведені у такій формулі (1):

$$\sum_{усв} = ЗП * СТ * П * 12, \qquad (1)$$

де $\sum_{усв}$ – сума усередненого страхового внеску;

ЗП – середня заробітна плата на підприємстві в місяці звільнення працівника;

СТ – сума діючих тарифів за внесками до ФСС НВБ страхувальників та застрахованих осіб.

П – кількість звільнених працівників на підприємстві внаслідок механізації та автоматизації виробничих процесів;

12 – місяців, що є граничною тривалістю виплати застрахованим особам допомоги по безробіттю.

Розширення таким чином бази для справляння внесків до системи державного соціального страхування працівників аграрних підприємств має сприяти подальшій активізації політики сприяння зайнятості в сільському господарстві. Адже, як свідчать статистичні дані, видатки за цим напрямом обов'язкового соціального страхування є досить значними, а в сільському господарстві взагалі домінуючими, що, зокрема, підкреслюють аналітичні дослідження в Полтавському регіоні. Одночасно інші розрахунки вказують на достатність страхових внесків за соціальним страхуванням за втрати працездатності для фінансування відповідних соціальних виплат, чого не скажеш про страхування на випадок безробіття.

Висновки з проведеного дослідження. Підсумовуючи вищесказане, зауважимо, що такі зміни до базового підходу для обчислення внесків саме за соціальним страхуванням на випадок безробіття як частини Єдиного соціального внеску в аграрному секторі викличуть певний супротив з боку осіб, що займаються впровадженням саме таких проектів. Для них це буде збільшенням витратної сторони реалізації того чи іншого модернізаційного проекту й одночасно відтерміновуватиме момент його окупності та початку отримання прибутків. Тому підхід до таких нововведень має бути дуже виваженим, щоб не зруйнувати позитивну динаміку технічного оновлення і переоснащення галузі сільськогосподарського виробництва. Проте, зваживши на наявність певних податкових пільг суб'єктам господарської діяльності, що реалізують ті чи інші інвестиційні проекти, зокрема в сільському господарстві, а також беручи до уваги необхідність сприяння реалізації основної функції демократичної і конституційної держави України, що полягає у забезпеченні достатнього рівня соціального захисту свого населення, наголошуємо на водночас економічній виправданості і соціальній необхідності цих змін.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондар І.О. Соціальне страхування в Україні: труднощі існування в трансформаційний період. *Економіка. Фінанси. Право.* 2016. № 1. С. 12–15.

2. Гнибіденко І. Трансформація зайнятості сільського населення в умовах аграрних перетворень. *Економіка України*. 2015. №4. С. 21–28.

3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 березня 2000 року № 1533–III із змінами та доповненнями / Верховна рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/ 1533–3 (дата звернення: 16.09.2019).

4. Про зайнятість населення : Закон України від 5 липня 2012 року № 5067–VI із змінами та доповненнями / Верховна рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/5067–6 (дата звернення: 14.09.2019).

5. Кікіна С. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та його відмінність від системи оподаткування. *Право України*. 2017. № 8. С. 110–113.

6. Кузнєцова Л.Г. Приховане безробіття і нерегламентована зайнятість. *Праця і зарплата*. 2006. № 6. С. 10–13.

7. Лич В.М. Сучасні тенденції зайнятості та безробіття сільського населення в умовах реформування аграрного сектора економіки. *Формування ринкових відносин в України.* 2018. № 6. С. 100–105.

8. Токарчук Д.М. Зайнятість сільського населення та диверсифікація сільської економіки як шлях до покращення її стану. *Економіка. Фінанси. Менеджмент.* 2017. № 12. С. 68–79.

9. Ульяницька О.В. Проблеми безробіття і трудова міграція України. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 8. С. 167–172.

10. Чупіна Г. Проблеми сільського безробіття. *Соціальний захист*. 2018. № 91. С. 27–30.

REFERENCES:

1. Bondar I. O. (2016) Sotsialne strakhuvannia v Ukraini: trudnoshchi isnuvannia v transformatsiinyi period [Social insurance in Ukraine: the difficulties of existence in the transformation period]. *Economy. Finances. Right,* no. 1, pp. 12–15.

2. Gnybidenko I. (2015) Transformatsiia zainiatosti silskoho naselennia v umovakh ahrarnykh peretvoren [Transformation of employment of rural population in conditions of agrarian transformations]. *Ukraine economy,* no. 4, pp. 21–28.

3. Compulsory State Unemployment Insurance : Law of Ukraine of March 2, 2000 No. 1533–III as amended / The Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/go/1533-3 (accessed 16 September 2019).

4. On employment of the population : Law of Ukraine of July 5, 2012 № 5067-VI with amendments / Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/go/5067-6 (accessed 14 September 2019).

5. Kikina S. (2017) Zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia na vypadok bezrobittia ta yoho vidminnist vid systemy opodatkuvannia [Compulsory State Social Insurance against Unemployment and its Difference from the Taxation System]. *Law of Ukraine,* no. 8, pp. 110–113.

6. Kuznetsova L. G. (2006) Prykhovane bezrobittia i nerehlamentovana zainiatist [Hidden unemployment and unregulated employment]. *Labor and salary,* no. 6, pp. 10–13.

7. Lich V. M. (2018) Suchasni tendentsii zainiatosti ta bezrobittia silskoho naselennia v umovakh reformuvannia ahrarnoho sektora ekonomiky [Modern trends of employment and unemployment of rural population in terms of reforming the agrarian sector of the economy]. *Formation of market relations in Ukraine*, no. 6, pp. 100–105.

8. Tokarchuk D. M. (2017) Zainiatist silskoho naselennia ta dyversyfikatsiia silskoi ekonomiky yak shliakh do pokrashchennia yii stanu [Employment of the rural population and diversification of the rural economy as a way to improve its condition]. *Economy. Finances. Management,* no. 12, pp. 68–79.

9. Ulyanytska O. V. (2017) Problemy bezrobittia i trudova mihratsiia Ukrainy [Problems of unemployment and labor migration of Ukraine]. *Current problems of the economy*, no. 8, pp. 167–172.

10. Chupina G. (2018) Problemy silskoho bezrobittia [Problems of rural unemployment]. *The social protection*, no. 91, pp. 27–30.

Beskrovny Alexander
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Finance and Credit
Poltava State Agrarian Academy

IMPROVEMENT OF STATE SOCIAL INSURANCE IN CASE OF UNEMPLOYMENT TO RESOLVE THE EMPLOYMENT RURAL POPULATION PROBLEM

It is a well-known fact that the most acute socio-economic problems of the rural population are to ensure maximum employment and reduce the number of unemployed people of agricultural enterprises. This makes it necessary to study the current situation on the labor market, in particular in the rural segment, and at the same time proves the relevance of the chosen direction of scientific research.

The purpose of the article is to research and substantiate organizational and economic trends of increasing employment of rural residents, as well as to develop methodological changes in the mechanism of formation of financial resources of the state social insurance system in case of unemployment.

Scientific research at the writing of the article was carried out using a systematic approach to the study of economic processes and phenomena. The following methods of scientific research are used in the work: abstract-logical (clarification of the essence of social insurance in case of unemployment), generalization (study of existing problems and prospects of optimization of the employment rate in rural areas); settlement and design (study of the method of calculation of additional insurance premium), etc.

Rural unemployment is one of the main factors hampering the agrarian transformation. The intense decline in employment in the traditional sectors of the economy has led, from the one side, to an increase in rural unemployment in all its forms, and, on the other side, to the number of employed rural residents in other spheres, where private entrepreneurship and private agriculture are most highlighted.

According to official statistics, at the beginning of 2018, of the total number of unemployed in Ukraine, only 33.1% are rural residents. At the same time, the unemployment rate (according to the methodology of the International Labor Organization) in rural areas is 9.9% in the agricultural sector.

The analysis of the main forms of manifestation and trends in the spread of unemployment in the agricultural sector of Ukraine, allows to identify the priority steps by the state to ensure employment of rural population. Namely: comprehensive assistance to investment policy, optimization of tax policy, introduction of a unified information and analytical employment service; improving job statistics. Additional steps are training the workforce, qualifying and retraining workers to meet labor market needs; stimulating the transition from the contingent of unemployed or potentially unemployed to economically inactive population by simplifying procedures for calculating pensions, record of work experience and retirement; promoting the registration of the unemployed in the state employment centers by increasing the unemployment allowance, providing a wide range of services for the unemployed, which is especially relevant in rural areas.

From another side an implementation of measures for reduces of unemployment at the rural areas requires the active position of an agrarian enterprises and rural inhabitances trying to change their unemployed status.

This ensures the completion of agrarian reforms and the implementation of new market approaches.

In this regard, we believe that unemployment insurance fits into the understanding and requirements of the mechanism of functioning of a single system of compulsory social insurance for employees of agricultural enterprises.

However, we take into account only those cases where the loss of a permanent place of work by an employee is insufficient under circumstances related to the reduction of the scale and volume of production.

The rapid scientific and technical development of the country, which is the consequence of complex mechanization and automation of production processes in various sectors of the national economy, indirectly contributes to the development of unemployment, in particular in agriculture.

The increase of unemployment in the agricultural sector is evident. It is a result of the rapid automation of production processes. There is expediently to start a search of additional financial resources. In our opinion it has to be an additional insurance fee to the state social insurance system. The form of implementation of this payment would be an additional average insurance payment. This payment would be charged in the period, when an insured event of dismissal of an employee is formed. In summary, changes to the basic approach for calculating social insurance contributions for unemployment, as a part of the unified social contribution in the agricultural sector will generate some resistance from the executors of such projects.

This will be an increase of cost of the modernization project and at the same time delay the moment of its payback and the beginning of profit.